

ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ

ΠΡΟΤΥΠΑ

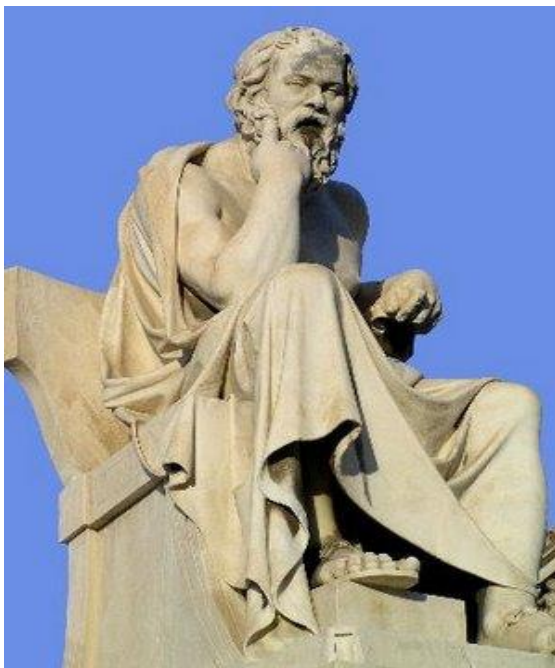
12/1/2015

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

Η Αρχαία Ελλάδα ήταν η εποχή κατά την οποία άνθισε η δημοκρατία και αναπτύχθηκαν η φιλοσοφία, οι τέχνες και οι επιστήμες. Αυτή την εποχή γεννήθηκαν άνθρωποι οι οποίοι με τις ιδέες και τις απόψεις τους κατάφεραν να εμπνεύσουν και να οδηγήσουν τους πολίτες σε πνευματική αναζήτηση, όπως ο Σωκράτης, ο Αριστοτέλης, ο Πλάτων, ο Ηράκλειτος και πολλοί άλλοι. Επίσης, υπήρξαν ιστοριογράφοι οι οποίοι έγραψαν τα έργα τους με αμεροληψία και αντικειμενικότητα όπως ο Θουκυδίδης και άλλοι. Ενέπνευσαν τους πολίτες με τα πιστεύω και τα ιδανικά τους. Παρόλο που οι ιδέες και οι αντιλήψεις τους διατυπώθηκαν δύομιση χιλιάδες χρόνια πριν, αφορούν το σήμερα πιο πολύ από ποτέ άλλοτε.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Έζησε τον 5^ο αι. π.Χ και είδε όλη την ακμή και την παρακμή της Αθήνας μετά τον Πελοποννησιακό πόλεμο.

Ήταν ένας από τους μεγαλύτερους και σπουδαιότερους φιλοσόφους της αρχαιότητας.

Ο Σωκράτης δεν έγραφε βιβλία. Μαθαίνουμε για αυτόν από τον Πλάτωνα αλλά και από άλλους συγγραφείς.

Άνθρωπος με φοβερή σωματική και ψυχική αντοχή, επηρέασε με τις πνευματικές του ικανότητες πάρα πολλούς ανθρώπους αλλά και ολόκληρες φιλοσοφικές σχολές. Ο Σωκράτης είχε ένα δικό του μοναδικό τρόπο διδασκαλίας. Δίδασκε με συζήτηση. Σκοπός της διδασκαλίας του ήταν η αντικειμενικότητα και η ανακάλυψη αθέατων και άφθαρτων ηθικών νόμων.

Σε ηλικία 70 χρόνων (399 π.Χ) τον κατηγόρησαν για προσβολή των θρησκευτικών παραδόσεων της χώρας. Η καταδίκη ήταν θάνατος με δηλητήριο (κώνειο). Άδικοι οι μαθητές του τον παρακαλούσαν να δραπετεύσει. Δεν ήταν ποτέ δυνατόν ο άνθρωπος που αφιέρωσε όλη του την ζωή για να διδάξει υπακοή στους νόμους, να προβεί σε μια τέτοια ενέργεια. Η καταδίκη του Σωκράτη από μια στην οποία η δημοκρατία και η ελευθερία της γνώμης πρωτοστατούσαν, δείχνει καθαρά τον ξεπεσμό της και την παρακμή που έφερε ο Πελοποννησιακός πόλεμος.

Σε όλη του τη ζωή πολέμησε για την αρετή και την δικαιοσύνη. Θεωρούσε ότι για να αγγίξει κανείς την αρετή, που είναι ο δρόμος για την ευτυχία πρέπει να έχει γνώσεις.

Δίδασκε υπακοή στους νόμους και είχε ανεπτυγμένη την αίσθηση του καθήκοντος.

Δεν τον ενδιέφεραν τα πλούτη και γι' αυτό δίδασκε χωρίς να παίρνει χρήματα.

Σε αντίθεση με τους άλλους σοφιστές που έλεγαν ότι υπάρχει μόνο υποκειμενική αλήθεια, ο Σωκράτης αναζητούσε την αντικειμενική αλήθεια η οποία δεν έχει σχέση με νόμους και ανθρώπους.

Έμεινε πιστός στις ιδέες του μέχρι το τέλος της ζωής του.

ΓΝΩΜΙΚΑ

- Με την μόρφωση και τις γνώσεις καλυτερεύουμε τον χαρακτήρα μας και αποκτάμε νέες αρετές και χαρίσματα.
- Η αλαζονεία δεν αξίζει τίποτα και φουσκώνει τα μυαλά των ανόητων, όπως ο αέρας φουσκώνει τα πανιά των πλοίων.

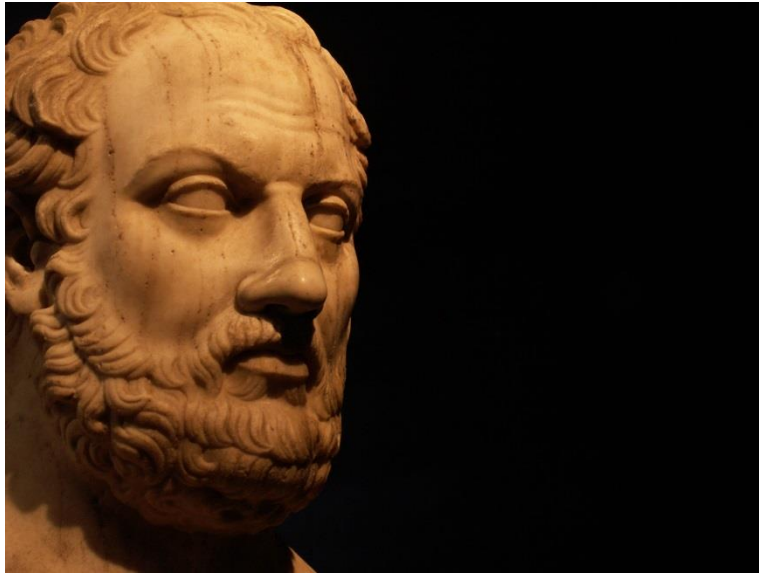
ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

- Υπάρχει ένα μόνο καλό, η γνώση και ένα κακό, η αμάθεια.
- Αρετή είναι όταν αποφεύγεις τις υπερβολές.
- Καλύτερα να αδικείσαι παρά να αδικείς.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ

Είχε την ευτυχία να ζήσει σαν νέος στην Αθήνα τον 5^ο αιώνα, το χρυσό αιώνα του Περικλή.

Η δημοκρατία άκμασε και μαζί της αναπτύχθηκαν οι τέχνες και οι επιστήμες.

Όταν όμως ο Θουκυδίδης ήταν 30 χρονών ξέσπασε ο Πελοποννησιακός πόλεμος μεταξύ Αθήνας και Σπάρτης και κράτησε 27 χρόνια, καταστρέφοντας την Ελλάδα. Ο Θουκυδίδης στα έργα του περιγράφει αυτόν τον πόλεμο, σε έναν πόλεμο που έσπειρε μίσος και διχόνοια.

Το πιστεύω του μεγάλου αυτού ιστορικού ήταν η αλήθεια και η αντικειμενικότητα. Με ψυχραιμία και ρεαλισμό έβλεπε τα γεγονότα και δεν παρασυρόταν από πάθη. Για τους παραπάνω λόγους το έργο του είναι εγκυρότατο και αξεπέραστο. Τον απασχολούσαν οι βαθιές αιτίες των γεγονότων του πολέμου καθώς επίσης και τα ψυχολογικά και πολιτικά κίνητρα των πρωταγωνιστών του. Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο

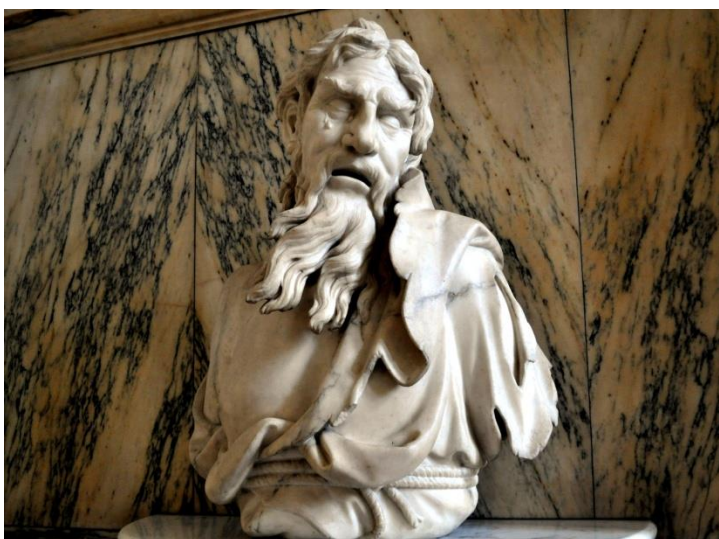
Πελοποννησιακός αλλά και κάθε άλλος πόλεμος έγινε για να κυριαρχήσουν κάποιοι οικονομικά και πολιτικά. Οι φιλοδοξίες αυτές οδήγησαν κάποιους να παρασύρουν τους λαούς, με τις ρητορικές τους ικανότητες και τις ψεύτικες υποσχέσεις, στον όλεθρο και την καταστροφή.

ΓΝΩΜΙΚΑ

- Πάντα ένας λαός πρέπει να θυμάται αυτά που πέρασε γιατί μόνο έτσι διδάσκεται από την ιστορία του.
- Μεταξύ πολέμου και ειρήνης δεν πρέπει να υπερισχύει το πείσμα γιατί πάντα οδηγεί στην καταστροφή.
- Οι άνθρωποι που γράφουν ιστορία οφείλουν να μάθουν την αλήθεια.

ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ

Γεννήθηκε στην Έφεσο της Μ.Ασίας. Ένας από τους πιο σημαντικούς φιλοσόφους και πολιτικούς που ξεχώρισε για την ακεραιότητά του.

Όνειρό του ήταν ένα κράτος δικαίου στο οποίο όλοι οι πολίτες θα τηρήσουν πιστά τους νόμους του.

Μισούσε την αναρχία και την οχλοκρατία. Γνωστότερος όμως έγινε για την φιλοσοφική του σκέψη. Η φράση τα πάντα ρει έμεινε στην ιστορία. Τίποτα για τον Ηράκλειτο δεν μένει στάσιμο και αιώνιο. Όλα φθείρονται και εξελίσσονται. Μια ιδέα αποδεκτή και από τους σημερινούς επιστήμονες.

Η ιδέα όμως αυτή για εκείνη την εποχή ήταν αρκετά ακραία. Δεν δήλωνε μόνο την εξέλιξη στα καθημερινά πράγματα, αλλά αφορούσε όλο το σύμπαν.

Με την φράση του Δεν μπορείς να περάσεις δύο φορές το ίδιο ποτάμι ήθελε να πει, ότι το ποτάμι κάθε στιγμή είναι διαφορετικό. Διαφορετικά νερά, διαφορετικές όχθες.

ΓΝΩΜΙΚΑ

- Μπορεί κάποια πράγματα να είναι ίδια, δεν είναι όμως όμοια.
- Αν κάποιος είναι πολυμαθής, δεν σημαίνει ότι είναι και μυαλωμένος.
- Η παιδεία για τους μορφωμένους είναι ένας τεράστιος ήλιος.